

Overstappen naar levering van groen aardgas

Groot Zevert Vergisting, Beltrum

De vergunningen voor de uitbreiding van de huidige biogasinstallatie zijn rond, om zo de toekomstplannen voor de vergistingsinstallatie letterlijk inhoud te geven. Groot Zevert gaat overschakelen van stroomproductie naar het direct leveren van groen aardgas. Het eerste gastankstation is officieel geopend, als onderdeel van een veelomvattend en ambitieus totaalplan.

Met volle overgave laat Joris Groot Zevert een tabel met de mestproductie in de Achterhoek zien. "Wij gaan opschalen van 36.000 naar 100.000 ton mest verwerkingscapaciteit per jaar. Als je echter ziet hoeveel mest er in de Achterhoek aanwezig is, is dat natuurlijk nog peanuts. Op langere termijn zal er nog een veelvoud aan capaciteit moeten worden gerealiseerd om de mogelijkheden die mest biedt te benutten. Waar wij nu mee bezig zijn, is het begin. Zeker als je gaat nadenken over de gevolgen van de nieuwe mestwet, want over een paar jaar moet in het oosten dertig procent van het mestoverschot verplicht worden verwerkt. En er is hier in de regio een groot overschot."

We zijn te gast op de vergistingsinstallatie van Groot Zevert, gevestigd op een oude stortplaats, 't Bellegoor in Beltrum. Groot Zevert was in 2004 één van de pioniers. Die installatie draait nu acht jaar en levert via een WKK-installatie jaarlijks ruim drie miljoen kilowattuur aan elektriciteit, goed voor ongeveer duizend huishoudens. "We naderen het eind van de MEP-subsidie van 9,7 eurocent per kilowattuur. We moeten dus verder kijken, omdat het zonder die subsidie echt niet gaat, dat weet iedereen", aldus Groot Zevert. Hij geeft aan dat de WKK-installatie ook niet zonder rimpels draait. "De motoren zijn gevoelig voor zwavel, we hebben storingen gehad en het onderhoud valt dan toch tegen. Met beleid hebben we de installatie goed continu aan het draaien gekregen. En dan past het vergisten in het totaalplaatje van ons als mestdistributeur. Export van digestaat naar Duitsland is daarvan een belangrijk onderdeel. Allemaal onderdelen van het leerproces als pionier, zaken die we meewegen in de besluitvorming."

Fase twee is ingezet

De oplossing die de familie Groot Zevert heeft bedacht - het is nog steeds het 'kindje' van vader Jan Groot Zevert - zit hem in de eenvoud ervan. Als elektriciteit niet rendeert, moet je een alternatief zoeken. En dat is het gas opwaarderen tot aardgaskwaliteit en dan direct leveren aan het aardgasnet, in feite net als bij stroom. Groot Zevert: "We moeten het biogas daarvoor opwaarderen - het water, zwavel en andere ongewenste ingrediënten eruit halen - om aardgaskwaliteit te krijgen. De gasexploitanten stellen heel hoge eisen en je wordt niet zo maar toegelaten op het aardgasnet. Zo eenvoudig is dit nog niet en het kost wel wat, maar het is realiseerbaar", zegt de ondernemer. Met een productie van ruwweg twintig

kuub aardgas uit een kuub mest en een huidige marktprijs van rond de € 0,20 tot € 0,25 per kuub voor gas biedt dat perspectief voor de toekomst."

De werkelijkheid is dat er nog het nodige onderzoek moet worden gedaan om dit te realiseren. Er moeten afspraken met afnemers komen, het project moet gefinancierd worden, er moet flink worden bijgebouwd, de vergrote aanvoer van mest moet worden geregeld, de pijpleiding om aansluiting te krijgen op het aardgasleidingnetwerk (circa zes kilometer) moet nog worden aangelegd en natuurlijk moeten de nodige vergunningen nog worden geregeld. "We maken onderdeel uit van een keten. Je zult dus in de keten aan de slag moeten om één en ander te realiseren, draagvlak te creëren et cetera", zegt Groot Zevert. Hij geeft aan dat zijn bedrijf op basis van duurzame emotie de tijd mee heeft. "Den Haag beseft dat het vanuit Europese regelgeving een inhaalslag moet maken met duurzame energie. Wij kunnen daar een steentje aan bijdragen. De overheid ziet ons initiatief zitten. Dat helpt natuurlijk wel. Zonder stimuleringsubsidie gaat ook dit niet."

Stichting Biomassa

Dat Groot Zevert in de keten denkt, is te zien aan de recente oprichting van Stichting Biomassa. Naast Groot Zevert doen nog vijf bedrijven uit de regio mee, waaronder ForFarmers. De stichting gaat de ontwikkeling van nieuwe technieken stimuleren door de oprichting van een innovatiecentrum. Daar kunnen bedrijven technieken en installaties voor de verwerking van organische reststromen tot productie van groen gas en andere eindproducten in de praktijk (door)ontwikkelen. Hierbij wordt nauw samengewerkt met het Achterhoeks Centrum voor Technologie en diverse opleidingen, waaronder Saxion Hogescholen en het Graafschap College. Het innovatiecentrum dient verder als ontmoetingsplaats voor iedereen die professioneel bij deze ontwikkelingen is betrokken. De eerste resultaten zijn al zichtbaar op de biogaslocatie. Daar zijn al een aantal kantoorunits geplaatst en staan al enkele proefinstallaties van bedrijven voor het opwaarderen van biogas tot aardgaskwaliteit en het ontwikkelen van nieuwe producten uit het digestaat.

Groot Zevert heeft dit jaar al het eerste aardgastankstation (CNG) Groen Gas Achterhoek geopend. "Net als bij groene stroom is er geen directe gasleiding naar dat station, maar een

Groot Zevert BV

Groot Zevert BV, opgericht in 1958, is van oorsprong een agrarisch loonbedrijf. De onderneming bestaat uit het gelijknamige loon- en grondverzetbedrijf, een mestdistributietak met diverse vrachtwagencombinaties op de weg en sinds 2004 de aparte tak Groot Zevert Vergisting BV. Het bedrijf exporteert een flink deel van het digestaat naar Duitsland. Groot Zevert is GMP+- en VCA-gecertificeerd. Er werken in totaal dertig medewerkers. Joris Groot Zevert (foto) is de derde generatie uit de familie. Meer informatie: www.groot-zevert.nl.

STERK WERK

afnameovereenkomst via het bestaande gasnet. Zo werkt dat." Groot Zevert heeft de lay-out van het opvallend vormgegeven station (zie openingsfoto) zelf bedacht. Volgend jaar zal een LNG-tankstation in Borculo volgen. Joris Groot Zevert daarover: "We denken hier ook al verder. LNG heeft als brandstof de toekomst. Niet alleen bij trucks, maar ook bij grondverzetmaterieel, trekkers en auto's. Dan sluit zich ook voor ons de keten."

Meststoffen ontwikkelen.

Daarnaast onderzoekt het bedrijf samen met partners naar meer mogelijkheden om mest te verwerken. Denk aan kunstmest in diverse geconcentreerde vormen voor een nog preciezer bemesting en betere kansen voor export naar het buitenland. "We hebben bij de huidige installatie al volop geprofipteerd van het exportwaardige homogene digestaat, dat een hogere benutting van de meststoffen voor de boer heeft. Dat kan en moet voor de toekomst nog beter. Water verplaatsen heeft geen zin. Hoe meer we dat kunnen beperken, hoe beter. De nieuwe ontwikkeling met eendenkroos (zie kader) past ook in dit plaatje."

De basis blijft echter mest. "Nu vormt mest negentig procent van de grondstoffen in onze vergisters. Dat zal zo blijven. Er zullen net als nu wel andere restproducten uit de voedings- en overige industrieën, bermafval, maaisel en dergelijke met beleid en gecontroleerd worden toegevoegd, maar maïs zullen we niet gaan vergisten. Maïs is al schaars in onze regio, het botst met de belangen van de klanten van ons loonbedrijf en is te duur."

Het bedrijf heeft inmiddels goedkeuring voor de uitbreidingsplannen en Europese subsidie voor het project voor twaalf jaar binnen. Voor de afname is er klandizie genoeg van bedrijven en voor het lokale gasnet. Al in 2013 hoopt Groot Zevert daadwerkelijk groen aardgas te gaan leveren aan het net.

Tekst en foto's: **Gert Vreemann en Groot Zevert BV**

◀ Voor de productie van groen gas gaat Groot Zevert de capaciteit van de huidige biogasinstallatie vergroten van 36.000 naar 100.000 ton per jaar.

◀ Goed samenwerken in de keten is een belangrijk onderdeel voor Groot Zevert, zoals hier te zien bij de ontwikkeling van de nieuwe eendenkroostak.

◀ Mesttransport van exportwaardig digestaat naar onze oosterburen is en blijft voor Groot Zevert een belangrijk onderdeel om de vergistingstak succesvol te laten draaien.

Eendenkroos als voer

Een nieuwe ontwikkeling bij Groot Zevert is het telen van eendenkroos. Deze waterplanten gedijen heel goed op digestaat. Eendenkroos kan in gunstige omstandigheden per dag verdubbelen in volume. Bij een goede teelt verwacht Groot Zevert een viervoudige productie ten opzichte van gras. Eendenkroos is zeer eiwitrijk en een potentiële vervanger voor soja. Na succesvol onderzoeken op kleine schaal is Groot Zevert nu bezig een bassin van één hectare aan te leggen voor grootschaliger praktijkonderzoek. Er zijn volop proeven gaande met het oogsten, drogen en verwerken van het product. Er zal ook worden onderzocht of dit product te gebruiken is als grondstof voor ons voedsel en voor andere eiwitvervangende toepassingen. Deze nieuwe tak heeft Groot Zevert inmiddels enkele innovatie-awards opgeleverd.